

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Діденко К.В., студентка магістратури,

Ярмак Т.В., кандидат соціологічних наук, доцент,

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Транспортна інфраструктура має особливе значення в життєдіяльності будь-якої держави, адже від її стану багато в чому залежить розвиток та конкурентоспроможність ключових галузей економіки, а також якість життя населення. Рівень розвитку транспортної системи держави – одна із найважливіших ознак її технологічного прогресу й цивілізованості. Потреба у високорозвиненій транспортній системі ще більш підсилюється при інтеграції в європейську і світову економіку, транспортна система стає базисом для ефективного входження України у світове співтовариство й заняття в ньому місця, що відповідає рівню високорозвиненої держави [1].

Транспортна галузь є однією з найважливіших складових економіки країни, оскільки вона забезпечує транспортування людей та товарів, що є необхідним для розвитку бізнесу та забезпечення національної безпеки. Проте, умови глобалізації, зокрема, зростаюча конкуренція на міжнародному ринку, можуть створювати складнощі для розвитку транспортної галузі України.

Однією з головних проблем транспортної галузі України є застаріла інфраструктура. Більшість доріг, залізниць, морських і річкових портів та аеропортів була побудована ще в радянські часи і не відповідає сучасним вимогам техніки та безпеки. Це призводить до значних затримок, необхідності великих витрат на ремонт і модернізацію інфраструктури. Крім того, недостатнє фінансування транспортної галузі, корупція та бюрократія також можуть становити проблему для її розвитку.

Іншою проблемою є недостатня інтеграція транспортної галузі України зі світовими транспортними мережами. Це призводить до втрати конкурентоспроможності та позицій на світовому ринку транспортних послуг. Для того, щоб вирішити цю проблему необхідно здійснити інтеграцію з

європейськими та світовими транспортними мережами, розвивати міжнародні перевезення та співпрацю з іноземними партнерами.

Також проблемою є відсутність конкуренції в транспортному секторі України. Низький рівень конкуренції між транспортними компаніями спричинює збільшення вартості транспортування та нездатність забезпечити якість послуг. Для розв'язання цієї проблеми необхідно забезпечити рівні умови для всіх транспортних компаній та розвивати конкуренцію, що призведе до зниження вартості транспортування та підвищення якості послуг.

Найбільш поширеною проблемою є забезпечення екологічної безпеки, особливо в містах. Велика кількість транспортних засобів, що експлуатуються в Україні, викидає в атмосферу значну кількість відходів, що спричиняє погіршення якості повітря та здоров'я людей. Необхідно здійснити політику переходу до екологічно чистих видів транспорту та використання екологічно безпечних матеріалів в інфраструктурі.

Майже десять років поспіль в Україні намагалися запровадити екологічні норми граничних викидів шкідливих речовин автомобілів, які б відповідали європейським вимогам зразка 1996 р.. Однак «екологічний» закон щоразу відтерміновували. Стандарти "Євро" за вмістом у вихлопі автомобіля токсичних речовин були введені Європейською економічною комісією ООН. Стандарт "Євро-1" передбачає викид бензиновим двигуном оксиду вуглецю (CO) не більше 2,72 грама на кілометр шляху, вуглеводню (CH) – не більше 0,72 г/км, оксиду азоту (NO) – не більше 0,27 г/км. "Євро-1" діяв у Європі з 1993 р., а в 1996-му його замінив більш жорсткий – "Євро-2". У ньому, зокрема, майже втричі скорочені норми викидів вуглеводню. Стандарту "Євро-3" відповідають всі нові машини, виготовлені в європейських країнах з 2001 р.. Згодом Європа перейшла на ще жорсткіший стандарт "Євро-4", а з 2009 р. розвинені європейські країни перейшли на "Євро-5". Аналогічні вимоги існують у США та Японії [2].

Машини з карбюраторними двигунами, про які в Європі вже давно забули, в Україні займали істотну частку ринку продажів нових легковиків і комерційного транспорту.

Також важливо забезпечити якість транспортних послуг, зокрема, безпеку пасажирів та вантажів. Необхідно вдосконалювати систему контролю за технічним станом транспортних засобів, встановлювати вимоги до якості обслуговування та ремонту, забезпечувати виконання правил безпеки руху.

Для транспортної системи будь-якої держави активна участь у глобалізації ринку транспортних послуг означає:

- 1) лібералізацію усіх сфер транспортної діяльності, відмову від державного регулювання, що спричинюється, отже, до зростання конкуренції;
- 2) уніфікацію і універсалізацію транспортних засобів, технологій, технічних вимог, активний розвиток і модернізацію транспортної інфраструктури;
- 3) зростання прозорості ринку транспортних послуг, зростання інформаційної відкритості (зокрема фінансову інформацію), підпорядкування діяльності транспортних компаній вимогам закону і міжнародних угод [3].

У вирішенні проблем транспортної галузі України важливо забезпечити координацію дій між всіма зацікавленими сторонами, зокрема, міністерствами, транспортними компаніями та громадськістю. Необхідно розвивати інфраструктуру, залучати іноземних інвесторів та забезпечувати відповідну підтримку від держави.

Ще однією проблемою, що може впливати на розвиток транспортної галузі України в умовах глобалізації, є відсутність розумних транспортних систем, які б включали в себе елементи сучасних технологій та інформаційних систем. Розвиток таких систем може значно покращити ефективність транспортної галузі та забезпечити більш точне та швидке виконання транспортних послуг.

У підсумку, проблеми транспортної галузі України в умовах глобалізації є складними та вимагають комплексного підходу до їх розв'язання. Необхідно розвивати інфраструктуру, здійснювати інтеграцію зі світовими транспортними мережами, забезпечувати екологічну безпеку та якість транспортних послуг. Важливо також встановлювати конкурентні умови на ринку транспортних послуг та забезпечувати відповідну підтримку від держави. Тільки таким чином можна

досягти сталого розвитку транспортної галузі України та її інтеграції в світову транспортну систему.

Окрім цього, важливо забезпечити розвиток інноваційних технологій в транспортній галузі. Наприклад, використання автономних транспортних засобів, електричних транспортних засобів, розвиток системи "розумних" доріг та транспортних вузлів. Це дозволить не тільки підвищити якість та безпеку транспортування, але і сприятиме зменшенню викидів шкідливих речовин та покращенню екологічної ситуації в країні.

Незважаючи на складність проблем, вирішення їх є можливим. Важливо підтримувати постійний діалог між всіма зацікавленими сторонами, встановлювати прозорі та ефективні механізми управління, а також забезпечувати відповідну підтримку від держави. Це дозволить розвивати транспортну галузь України та забезпечити її інтеграцію в світову транспортну систему. У разі успішного розвитку транспортної галузі України, країна зможе збільшити свій експорт, залучити більше іноземних інвестицій та стати більш конкурентоспроможною на світовому ринку. Тому розвиток транспортної галузі України є однією з ключових завдань для економічного розвитку країни.

Отже, можна зробити висновок щодо стану та проблем розвитку вітчизняного транспортного комплексу:

- сучасна транспортна галузь України характеризується наявністю диспропорцій у рівні розвитку і фінансування різних видів транспорту;
- незадовільний техніко-технологічний стан рухомого складу та об'єктів транспортної інфраструктури;
- забезпеченість транспортної інфраструктури залишається на низькому рівні, що не дозволяє повною мірою задовольнити зростаючий попит на транспортні послуги;
- низький рівень державної фінансової підтримки, нецільове та неефективне використання державних фінансових ресурсів;
- недостатній обсяг інвестицій у розвиток транспортної сфери;

- низький рівень інтегрованості різних видів транспорту, відсутність мережі транспортно-логістичних центрів, що збільшує час перебування в дорозі пасажирів й вантажів;

- низький рівень інформатизації та цифровізації транспортного сектору.

Для розвитку транспортної галузі України з метою забезпечення подальшого соціально-економічного зростання необхідно: забезпечувати якість та ефективність транспортних послуг при одночасному зниженні їхньої вартості; підвищувати безпеку транспортування; розвивати інноваційні технології та забезпечувати екологічну безпеку. Важливо також забезпечувати конкурентність на ринку транспортних послуг та підтримку від держави.

Реалізація зазначених напрямків буде сприяти підвищенню ефективності транспортної діяльності, розширенню експорту транспортних послуг, покращенню безпеки життя людей та доставки вантажів. Лише за таких умов можливо досягти сталого розвитку транспортної галузі України та забезпечити її інтеграцію в світову транспортну систему.

Список використаних джерел

1. Панасенко Н.Л., Іваник В.Б. Комплексна оцінка транспортної системи та її підсистем в Україні. Економічний простір. 2014. № 84. С. 89-97. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2014_84_11.
2. Злобін Ю.А. Основи екології / Ю.А. Злобін. – К. : Вид-во "Лібра", 1998.
3. Устенко М.О «Основні проблеми транспортної логістики» УкрДАЗТ // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 29. – С. 2–5

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Ярмак Т.В., к.соц.н., доцент кафедри ФППП

Барун М.В., к.е.н., доцент кафедри екології

Коверсун С.О., ст. викл. кафедри екології

Шаповал А.В., здобувач II рівня вищої освіти

Харківський національний автомобільно-дорожній університет